కథానాయకి

ఏదో సమయాన్న తట్టిన భావాన్ని, ఎక్కడో తారసపడ్డ వ్యక్తిపరంచేసి కథలల్లడానికి ప్రయత్నించేవాడిని, కథానాయికను ఎంచుకోవటంలో చిక్కుల్లో పడిపోతుంటాను.

ఒకసారి యేమైందంటే మా ఆవిడ కవరు విప్పి ఉత్తరం చదువుతూ నవ్వుకుంటుంటే–

"ఏమిటి సంగతి?" అని అడిగాను.

"మీకో కథానాయికతో పరిచయం చెయ్యాలా?" అని ప్రశ్నించింది.

"అంతకన్నా నువ్వుచేసే గొప్ప సహాయం ఇంకొకటి ఉండదు."

"అయితే మీరు ఒక వారం రోజులు ఈ ఊరు వదలి వెళ్ళాలి."

"ఎక్కడికి?"

"ఇక్కడినుంచి రైల్లో అయిదు గంటలు. రైలు దిగి బస్సులో ఆరు గంటల ప్రయాణానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?"

"అంత గొప్ప కథానాయకి తారసపడుతుందంటే వెంటనే తప్పక వెళ్తాను" అన్నాను.

"తొందపరపడకండి."

"ఏం? ఆమె దగ్గరనుంచి ప్రేమలేఖ వస్తేనేగాని నేను వెళ్ళకూడదా?"

"ప్రేమలేఖరాసే అలవాటు ఉంటే ఈసరికి పెళ్లే చేసుకునేదిగా!"

"మీ ఇద్దరికీ ఇంత భేదం ఉంది కదా, అవిడతో నీకు స్నేహం ఎలా కుదిరింది?"

"ఆమె నాన్న, మా నాన్న ఒకే ఆఫీసులో పనిచేసేవారు. మేమిద్దరం నాలుగేళ్ళు ఒకే స్కూల్లో కలిసి చదువుకున్నాం."

"ఎందుకు పెళ్లి చేసుకోలేదు?"

"ఆవిడ గురించి అంతగా అడుగుతున్నారు గానీ– ఆవిడ మీ కథానాయకి కాదంటోంది."

"ఇంకెవరు?"

"చదవండి" అంటూ మా ఆవిడ ఉత్తరం అందిచ్చింది.

"క్రితంసారి మనం కలుసుకున్నప్పుడు మీ అయనతో కలిసి వస్తానన్నావు. గుర్తుందా? ఈ ఊరి గురించి ఇదివరకే నీకు వివరంగా చెప్పాను. ఈ వివరాలు మీ

వారితో చెప్పి ప్రయాణం చెయ్యించే చాకచక్యం రచయిత పెళ్లాంగా నీకుందని నాకు తెలుసునులే! అయినా ఒక చిన్న విషయం - నా ఊహబట్టి మీ ఇద్దరికీ మంచి నీటి చేపలంటే మహా యిష్టం అనుకుంటాను, రకరకాల రుచుల చేపలకు ఇదే సీజను. ప్రక్కనే ఏటి ఒడ్డున నీలాటి రేవులో గుట్టమీద కూర్చొని గేలంవేసి చేపలు పట్టే సరదాను ఆయన తీర్చుకోవచ్చును. దగ్గర్లో ఉన్న కొండల్లో కాలిబాటలో నడిచిపోయే వంపులు తిరిగిన వయ్యారిని తారసపడి, ఆ మాటాడని అడవిమల్లెను అపూర్వమైన కథానాయికగా అతని కథల్లో మలచవచ్చు.

"మాలతీ మాధవులకు ఆతిథ్యం ఇవ్వడానికి వేచివున్న.... నీ ఉమ."

నోటినీ మనసునూ ఊరించిందా ఉత్తరం. ప్రయాణానికి సిద్ధమయ్యాను.

బస్సు ఆగింది. ఊరు చిన్నదైనా రోడ్డు మీద పాకలో 'టీ' దొరుకుతోంది. ఇళ్లముందు పూలతోటలు. ఈ రంగుల మలారాన్ని ఈ పీఠభూమి మీద సృష్టించగలిగిన మనుషుల్లో మానవత్వం పొదిగిన వజ్రం ఒక్కటైనా మెరుస్తూ నాకు తారసపడుతుందనుకున్నాను.

అంత దూరంలో 'టీ' తాగుతూ మా ఆవిడ్ని అడిగాను: "ఉమ ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకోలేదు?"

"ఆవిడ పెళ్లి విషయం మీరు అడగటం రెండోసారి. మీరెలాను కలవబోతున్నారు. మీరే ప్రశ్నలు అడగాలనుకున్నారో ఆలోచించి మరీ అడగండి."

ఉమ బస్సు స్టాండుకు రాలేదు. మా ఉత్తరం అందలేదని ఇల్లు కనుక్కొని వెళ్లాక తెలిసింది. ఉమ ఇల్లు విశాలంగా లేకపోయినా, ఊరు విశాలంగా ఉంది. చలిగాలి ఉండీ ఉడిగీ వేసుకున్న తలుపుల సందుల్లోంచి ఫడీమని చెంప పెట్టులా కొట్టొంది. నేను చూసిన ఉమ ఊహించిన ఉమకు భిన్నంగా ఉంది. అంత చక్కని భావాలతో ఉత్తరం రాసిన ఉమ చూడ్డానికి పొట్టిగా, లోతుకళ్లతో పిట్టలా సన్నంగా ఉంది. చదువు చెప్పడానికి ఈవిడకెక్కడినించి ఊపిరి వస్తుందో ఊహించుకోలేకపోయాను.

"రేపటి నుంచి మీ ఒక్కరినే వదిలేస్తున్నాం. ఎక్కడెక్కడకు తిరిగి ఎలాంటి కథానాయికలతో తారసపడ్తారో మి ఇష్టం" అన్నది మరుసటి రోజు ఉదయమే వేగిరం టిఫిను పెట్టి.

"గేలం లేకపోయినా ఫరవాలేదు వెళ్లండి, నీలాటిరేవుకు" అన్నది ఉమ. ఇంచుమించు నన్నొక్కడిని ఇంటి నుంచి తరిమివేసింది. నీలాటిరేవులో అంత దూరంలో నిల్చున్నాను. ఏ గుట్ట కనిపించలేదు. స్వచ్ఛమైన నీలి నీరు పారుతోంది. బంగారు ఛాయ శరీరాలకు, ముఖం నుంచి కాళ్లవ్రేళ్లవరకూ పసుపు రుద్దుకొని యవ్వనులు నీటిలోనికి గెంతుతున్నారు. మబ్బులను దాటుకొని వచ్చిన పొద్దు వాళ్లను తాకి ఆ తళుకు నా కళ్ళ ముందుకు ప్రసరింపజేసింది. ఆ ఆకర్షణ తాకిడికి తట్టుకోలేక దగ్గరగా జరిగితే చప్పున ఒక ముగ్ధ నావేపు కళ్లతో నిప్పులను కక్కి నేనో సంస్కారహీనుడన్నట్లు ఏదేదో తిట్టుకుంటూ వెళ్లిపోయింది. మిగతా ఆడవాళ్లు కూడా నా చూపులతో దెబ్బతిన్న లేడుల్లా పరుగెత్తిపోయారు.

హృదయం తరుక్కుపోయి, మనసు ముక్కలై నేను తిరిగి వచ్చి కూర్చుంటే, వంట

ఇంటిలో ఉన్న ఇద్దరిలో ఉమ రాబోయే సంక్రాంతి పాటలు పాడుకుంటున్నారేమో-

"బంగారు చెంబులో పన్నీరు పట్టుక

పడతి రుక్మిణివచ్చె మేలుకో కృష్ణా, మేలుకో..." అని వెక్కిరించినట్లు పాడుతోంది. తరవాత బయటకు వచ్చి నన్ను చూసి నవ్వుతూ, తుమ్ముతూ-

"మాలతీ.....మాలతీ-ఇలా రా! మీ అయన విరహతాపంతో ఇక్కడ కూలబడ్డారు. అయన అందాన్ని చూసి ఆతృతతో "హా ప్రియా" అని కేకవేసి యే రంభ దివికేగిపోయిందో.... ఓదార్చు...." అంది.

ఈరోజు నా మనోభావాల్లో ముల్లుగుచ్చుకుని బాధతో పడివుంటే, మరుసటిరోజు ఉదయమే నన్ను ఉమ తరిమింది. అమె చెప్పినట్లు ఊరుదాటి కాలిబాటమీద పడ్డాను. నడుస్తుంటే చలి తగ్గింది. ఎక్కడో గానీ ఒక ప్రాణి తారసపడలేదు. అప్పటికే పైకి లేచిన పొద్దు పొడుస్తున్నట్లుంటే ఒక చెట్టుక్రింద కూర్చున్నాను. కదలని కొండలమీధ యే కదలిక కనపడలేదు. పడమరకు తిరిగితే చిన్న గుట్ట గూటిలోనుంచి సెలయేరు గలగలమంటూ దిగువకు జారుతోంది. రంగురంగులపిట్టలన్నీ కన్నెపిల్లలుగా మారితే? నిండు ప్రాయమ్ముతో నా ముందు వంగితే? ఆ యవ్వనపు నీడల్లో కదలి కథానాయకుడ్ని నేనే అయిపోదునే? పొదల రెమ్మల చాటునుంచి చప్పున గెంతి నిల్చున్న నల్ల అడ పులిలా ఉంది ఒక పర్వత కన్య. నీరు తాగి నా దాహం తీరనట్లు నావేపు ఒకసారి నిరీక్షణగా చూసింది. ఆ కళ్లు ఇంద్రనీలాల్లా మెరుస్తున్నాయ్. అమె అంతదూరంలోనున్నా నాలో కోరికల కారుచిచ్చు యెదిగెదిగి మంటలై మండిపోయి అందులో అమెను కలుపుకోడానికి విస్తరిస్తోంది. గతం అంతా మరచిపోయి అమె వెంట అడవిలోకి వెళ్లిపోదామనుకున్నాను. జరుగుతూ అలా నేను చూస్తూండగానే నావేపు రాకుండా కొండలవేపు ఉరుకుతూ కదలిపోయి నా కంటి చూపుకు దూరమైపోయింది.

జీవితంలోని కోరికలన్నీ ఈ క్షణాన మంటగలిసిపోయినట్లు అయి, నరాలు తెగి శక్తిహీనుడనై అలా కూలబడిపోయాను. ఏదో చేతులారా పోగొట్టుకున్నానన్న కసి నాలో అల్లుకుంది.

ఏదో జరుగుతుంది. జరిగి తీరుతుందన్న ఆశ ఇంకా నాలో చావలేదు. అందుకే ఈ రెండు పరాభవాలను తట్టుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఇంకో రెండు రోజులు ఈ ఊర్లో ఉండడానికి నిశ్చయించుకున్నాను.

చీకటిపడింది. పడిశంతో బాధపడుతున్న ఉమ మంచం మీద చారబడక తప్పలేదు. మంచం మీదనున్నా బహుశః లోపల జ్వరం ఉందేమో కొద్దిగా మూలుగుతూనే మాటాడుతోంది. ఉమ భోజనం చెయ్యలేదు. మా అవిడ చేసిన మిరియాల చారు తాగి, ముక్కుకు విక్స్‌రాసి కూర్చుంది. ఆ ముఖంలో నవ్వుమాత్రం పోలేదు. మా అవిడ చప్పున "మీరు ఉమను ప్రశ్నిస్తానన్నారు, ప్రశ్నించండి" అంది.

నేను సిగ్గుపడ్డట్లు తలదించితే-

"అదేమిటండి-ఉమ ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకోలేదు అడుగుతానన్నారుగా!"

తలెత్తి నవ్వేసాను. ఉమ కాస్త సర్దుకుని మంచం మీదే కూర్చొని-

'నేను తప్పక చెప్తాను. సినీమాల్లో కథానాయకునిలా అందంగా కరాటే కండలతో ఉన్న మాధవరావు ఎలాగ పెళ్ళిచేసుకున్నారో విననియ్యి" అంది ఉమ. మాలతి కొంటెగా చూసి నవ్వింది, నేను మాటాడటానికి సంశయిస్తుంటే.

"అందులో ఊహలకు ప్రాణం పోసి కథలల్లుతున్న రచయిత. డబ్బున్న ఇంటి ఒకే ఒక సంతానం. మంచి ఉద్యోగంలో ఉన్న విద్యాధికులు– చెప్పండి. ఎందరి అమ్మాయిల హృదయాలను గాయపరచారో? ఎందరి కోరికలను వమ్ముచేసారో? ఎందరి స్వచ్ఛమైన ప్రేమను, అందచందాలు నచ్చక తృణీకరించారో? చెప్పండి... చెప్పండి."

ఈ మాటలు కాస్త హేళనగా ఉన్నాయని మౌనంగా ఉంటే నా బదులు మాలతి మాటాడింది.

"అయ్య బాబోయ్ అతనా? అంగట్లో అన్ని కొట్లు తిరిగి సూటుబట్ట ఎంచుకున్నట్లు చివరకు నన్ను ఎంచుకున్నారు!"

"మీకెంత మంది ప్రేమలేఖలు రాసారో?" అడిగింది సూటిగా ఉమ. కాస్త గాభరా పడ్డాను. నాకు రాసిన ఒకే ఒక అమ్మాయి మాలతి వేపు చూసాను.

"మరి నాకోసం చూడండి.... ఎందరు ప్రేమలేఖలు రాసారో?" అంటూ చిన్న బీరువా దగ్గరకు వెళ్ళి అందులో ఒక అల్బమ్‌లో ఉంచిన ప్రేమలేఖల కట్ట తీసి చూపించింది.

కొన్ని కవర్లలోనే ఉన్నాయ్. కవర్ల మీద పోస్టుమార్కులున్నాయ్. మరికొన్ని మామూలు కాగితాలమీద వున్నాయి. వివిధరకాల చేతి రాతలు, బాణీలు అన్నీ నమ్మతగ్గట్లున్నా నాకే ఈమెలో ఏమి చూసి ఈ ప్రేమలేఖలన్న సంశయం పోలేదు. బహుశః ఈమెను చూడకుండా రాసుంటారు. మళ్లీ ఉమ మాటలు వినిపించాయి.

"మా నాన్నగారు కొన్ని సంబంధాలు చూపించారు."

"ఏ మాత్రం అడిగారు?" అన్నాను.

"మీరేమాత్రం పుచ్చుకున్నారు?" అంది ఉమ. మాలతి చప్పున "యేభైవేలు" అంది.

"అమ్మబాబోయ్– ఇంత చక్కనైన అమ్మాయి. ఉండవల్సిన అన్ని హంగులున్నాయి. అంత బాగా పాడుతుంది. మాలతీ! నువ్వు మొగుడ్ని కొనుక్కుంటావని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు."

"వాళ్ళు కోరి ఇచ్చారు" అన్నాను.

"మీరు అమ్ముడుపోయిన ప్రేమికుడని కలలోనైనా అనుకోలేదు."

దీనితో నాకు కొంత పౌరుషం వచ్చి–

"మీకు పెళ్ళి చేసుకోడానికి ఏమాత్రం అడిగారో చెప్పలేదు" అన్నాను.

"మా నాన్న నిజాయితీతో బతికే గుమస్తా. నా తర్వాత కూడా ఉన్నారు.

"నా సంవత్సరం జీతమే పదివేలు దాటిపోయింది కదా– అయిదేళ్లలో మీరు పుచ్చుకున్నదానికన్నా హెచ్చుపుచ్చుకున్నట్లే లెక్క కదా– చూడండి– ఈ ఫోటోలు చూడండి– వీళ్లని కాదన్నాను" అని కొన్ని ఫోటోలు చూపించింది.

అ రాత్రి మెల్లగా మా ఆవిడ చెవిలో "బలే కోతలు కోస్తుందే మీ ఉమ" అని ఊదాను. మాలతి అంత మెల్లగా "నాకు తెలిసిన మట్టుకు ఉమది అబద్ధాలాడే తత్వంకాదు" అన్నది. "ఇవన్నీ నిజాలే అంటావా?" అని ప్రశ్నిస్తే కాస్సేపయ్యాక.

"మీకు అబద్ధాలుగా అనిపించవచ్చు. అవి ఆమెకు నిజాలు కాకూడదా?" అంది.

ఈ ప్రశ్న ఆలోచింపజేసింది. అలా నిద్దరపోయాను. ఉమ ఉదయమే లేచింది.

"ఈవేళ నా బడి చూపిస్తానన్నానుగా.... వేగం తయారు అవ్వండి" అంది.

"మీకు జ్వరంగా ఉందిగా- నీరసంగా ఉన్నారు, రేపు వెళ్లవచ్చు" అన్నాను.

"ఫరవాలేదు" అని తయారయిపోయింది. ఆమె వెంట ఇద్దరం వెళ్లాం. ఈమె పనిచేస్తున్న బడి రెళ్లు గడ్డితో నేసినది. ఒకటో క్లాసుకు ఉమ క్లాసు టీచరు. ఉమను చూడగానే ఈ పిల్లలందరికీ ఆమె శరీరంలో బాగులేనట్లు తెలిసిపోయిందేమో- ఆమె నీరసంగా ఉన్న ముఖాన్ని చూసి పోల్చారన్నట్లు వాళ్లే గుసగుసలాడుకుంటూ "మాటాడకండి టీచర్ ఒంట్లో బాగు లేదు" నిశ్శబ్దం. ఆ నిశ్శబ్దం చూసి మేమూ మాట్లాడలేదు. అంతమంది పిల్లల ముఖాల్లో ఆమెయందున్న భక్తిని చూస్తూ ముగ్ధుడనయ్యాను.

మరుసటి రోజు ఉదయం మా ప్రయాణం. ఆవేళ సాయంత్రం మా ఆవిడ ఆ ప్రాంతపు ఆడవాళ్లు వేసుకునే గాజులు కొనుక్కుని వస్తానని ఒంటరిగా వెళ్లింది. వెళ్తూ నా చెవిలో "మీకున్న సంశయాలన్నీ అడిగి తీర్చుకోండి" అంది. నేను ఎలా మాటలు కలుపుదామనుకుంటుంటే ఉమ అడిగింది-

"రెండు రోజులు యేకాంతంగా తిరిగారు కదా, మీ కథలకు పనికివచ్చే ఎందరు కథానాయకలతో తారసపడ్డారు?" అంది.

"ఎవరూ చేతికి చిక్కలేదు" అన్నాను.

"బహుశః నీలాటి రేవులో ధగధగా మెరుస్తున్న మెరుగు పెట్టిన బంగారు శరీరాలను చూసి ఉంటారే! ఆ కొండల్లో అపురూపమైన ఆడవాళ్లను చూసే ఉంటారు.... వాళ్లను చూడటం వలన మీలో రేగిన తపనతో వాళ్లను కథానాయికలుగా మలచుకోలేరా?"

ఈ ప్రశ్నతో ఆమె కళ్లలోనికి చూశాను. ఆ కళ్లు కూడా ఒక్కసారి కదలకుండా నా కళ్లవేపు నిదానంగా చూసాయి.

"మీరు రాత్రి చెప్పినదంతా నిజమేనా?" అన్నాను. అలా చూస్తూ ఒకసారి తలదించి

"మీకు ఏదో మంచి జరుగుతుందని ఆశతో ఎదురుచూస్తూ బ్రతికే అవకాశం ఉంది. మరి నాకు పుట్టుతోనే అలాంటి అవకాశం లేకుండా పోయిందిగా...." అంది.

"ఎందుకని?"

ఆమె దించిన తల ఎత్తింది. ఆ కళ్ళల్లో నీరు తిరిగినట్లనిపించింది.

"మీకు అవన్నీ అబద్ధాలు. నేను వాటిని అలా సృష్టించి నిజాలనుకుంటేగానీ...... కసినించీ, కన్నీటి నుంచీ దూరం కాలేను. అలా దూరమైతేగానీ, ఆ బడిపిల్లలు చూపించే ఆప్యాయతకైనా నోచుకోలేను."

బస్సులో తిరుగుడలలో మౌనంగానే ఉన్నాను. రైలు ఎక్కేముందు మాలతి అడిగింది–

"కథానాయిక దొరికినట్లేనా?"

"హో"అన్నాను.

"ఎవరు?"

"ఊహించు."

"ఉమేనా?"

"అవును."

మాలతి కొంటెచూపు చూసి నవ్వింది.

(ఉదయం – వారపత్రిక, 1989)

(హిందీ అనువాదం: 'తెలుగుకి శ్రేష్ట కహానియా' మనుప్రకాశ్, ఢిల్లీ, 1997)

* * *